

Verslag

Centraal College van Deskundigen Restauratiekwaliteit

Datum: 23 november 2012

Aanwezig:		
Naam	Vertegenwoordigt	Werkt bij
Rob van Hees	Voorzitter CCvD	
Walter de Koning	Secretaris CCvD	ERM
Dré van Dinther	Vakgroep Restauratie	Bouwbedrijf Van Dinther
Marc van Roosmalen	Raad voor Vastgoed Rijksoverheid -RVR	Rijksgebouwendienst
Arno Boon	Federatie Instandhouding Monumenten - FIM	BOEi
Jos van Rooden	Federatie Grote Monumenten Gemeenten – FGM	Gemeente Leiden
Jan Roest	Vereniging architecten werkzaam in de Restauratie - VAWR	Van Hoogevest Architecten
Gerard Ottevanger	provincies	Provincie Zuid-Holland
Gerlach Takkenkamp	Gespecialiseerde aannemers	
Arjen van der Drift	Certificerende instellingen	KIWA
Michiel van Hunen	Rijksdienst Cultureel Erfgoed - RCE	RCE

1. opening, vaststellen agenda

Toegevoegd wordt een agendapunt 6a: keuze van een plaatsvervangend voorzitter.

2. verslag bijeenkomst 5 september 2012 + actielijst

Besluit: het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van:

- Arno Boon vraagt naar de positie van het CCvD in relatie tot het bestuur. Het CCvD 'besluit' en stelt vast'; het bestuur 'bekrachtigt'. Het CCvD is inhoudelijk verantwoordelijk. Het bestuur is als vertegenwoordiger van de rechtspersoon eindverantwoordelijke. Zij reageert alleen nav klachten of andere hoofdlijnen.
- Marc van Roosmalen vraagt naar de frequentie van wijziging van een erkenningsrichtlijn. Besproken wordt dat die frequentie niet te hoog mag zijn (niet ieder jaar). Praktijk wijst uit dat een document na 3 jaar meestal wel aan een up date toe is.
- Dre van Dinther licht toe dat de Vakgroep Restauratie binnenkort start met het proefjaar voor het begrip 'kerncapaciteit' in de BRL ERB voor hoofdaannemers
- ERM zal bij de erkenningsregelingen relevante literatuur opnemen, maar zal dit beperken tot documenten die in de BRL of URL zelf worden genoemd.

De actielijst wordt doorgenomen en geactualiseerd.

---

3. Ontwerp-uitvoeringsrichtlijn Restauratie steenhouwwerk

De begeleidingscommissie heeft een ontwerp-URL opgesteld ter vervanging van de huidige erkenningsregeling voor steenhouwers (ERS). In vergelijking met de huidige versie is er veel meer nadruk komen te liggen op productkwaliteit en kennis. Dit is mede mogelijk gemaakt door het integreren van de bestekstermen A en B. Uitgangspunt is dat de URL onder de BRL Instandhoudingstechnologie komt. Items in de huidige ERS die meer betrekking hebben op borging zijn derhalve overgezet naar de BRL Instandhoudingstechnologie.

Het CCvD bespreekt het volgende:

- In de tekst moet tot uitdrukking komen dat een certificaat steenhouwwerk is gebaseerd op de combi van de BRL en de URL (niet 1 van beide)
- Het woord kwaliteitsverklaring overal vervangen door certificaat
- Bijlagen A, B en E toevoegen
- Par 1.2 'de URL geldt alleen als uitdrukkelijk afgesproken 'veranderen in 'de URL geldt tenzij is uitgesloten'
- Definitie natuurlijke persoon: bevat een verwijzing naar 'Nederlandse Monumenten'. Dit werkt marktafschermend
- Par 4.1 Het begrip bestekstermen wekt in deze zin de gedachte dat het gaat om het bestek voor het werk zelf. Dat is niet de bedoeling, we bedoelen de bijlage A en B.
- Par 4.5 volgorde tekst is niet logisch. De zin 'Kleine maatverschillen zijn toelaatbaar, mits de afzonderlijke stukken onderling passen.' Is de hoofdregel, daar moet de paragraaf mee beginnen.
- Par 6.2 Het bedrijf dient vertrouwd te zijn met historische Nederlandse bouwstijlen en bouwconstructiewijzen. Werkt marktafschermend
- Par 6.3 de verwijzing naar een opleiding van een met name genoemde aanbieder (in dit geval het Centrum Natuursteen) mag niet, is marktafschermend
- Par 6.4 bevat een dubbele verwijzing
- H 8 hoort niet in de URL, maar in de BRL

In aansluiting op de bespreking van de URL merkt Arno Boon op dat zijn achterban niet aangehaakt is op de huidige ontwikkelingen bij ERM. Hij vindt de splitsing tussen BRL en URL een goede ontwikkeling. Hij stelt voor een bijeenkomst te organiseren waar met name bouwkundig medewerkers van opdrachtgevers worden uitgenodigd. Tijdens de bijeenkomst kan ingegaan worden op de vraag welke richtlijnen er zijn of komen, een duidelijke toelichting op de verantwoordelijkheden van partijen en een aantal praktijkvoorbeelden waarbij de dilemma's in de restauratiepraktijk duidelijk naar voren komen. Aanwezigen stemmen van harte in met dit idee.

Boon /
De
Koning

Besluit: de ontwerp-URL wordt vrijgegeven voor een publieke kritiekronde, met in achtname van bovenstaande wijzigingen

4. Wijzigingsblad BRL Instandhoudingstechnologie

Met dit wijzigingsblad wordt een partiële wijziging van de BRL Instandhoudingstechnologie doorgevoerd. Aanleiding:

- Wijzigingen die het gevolg zijn van de ontwerp-URL ter vervanging van de ERS (m.n. de elementen die betrekking hebben op borging, zie vorige agendapunt)
- Wijzigingen die nog doorgevoerd moesten worden op basis van

-
- praktijkervaringen van de timmerbedrijven (mn de instapmomenten)
  - Wijzigingen die het gevolg zijn van de overdracht aan ERM (mn de koppeling aan het CCvD Restauratiekwaliteit en het logo Restauratiekwaliteit).

Een volledige update wordt in 2013 voorzien.

Het CCvD bespreekt het volgende:

In de tekst moet tot uitdrukking komen dat een certificaat steenhouwwerk is gebaseerd op de combi van de BRL en de URL (niet 1 van beide)

- Het woord kwaliteitsverklaring overal vervangen door certificaat
- Par 4.6 Instapmomenten: De EMA is inmiddels in beheer ERM overgedragen, dus die ook toevoegen (naast GEAR)
- Pr 6.8 Nederlandse monumenten is marktafschermend à aanpassen
- H 10 1e bullit staat er dubbel in
- Bijlage: is ingekopieerd van de ERB, maar daardoor gaat hij nu ook nog over de ERB à aanpassen zodat hij over de BRL Instandhoudingstechnologie gaat

Besluit: het ontwerp-wijzigingsblad wordt vrijgegeven voor een publieke kritiekronde, met in achtneming van bovenstaande wijzigingen

---

5. **Wijziging BRL Erkend Restauratie Bouwbedrijf (ERB) + overgangsbeleid**

Het CCvD heeft op 5 september 2012 de ontwerp-wijziging vastgesteld. Het ontwerp heeft ter inzage gelegen, belanghebbende organisaties en de certificaathouders zijn geïnformeerd. Er zijn geen externe reacties ontvangen. In de begeleidingscommissie zijn nog enkele verduidelijkingen besproken. Het voorstel is om de wijziging in te voeren per 1 januari 2013 en de certificaathouders tot 31 december 2013 de gelegenheid te geven de wijzigingen door te voeren. Dit kan dan ingepast worden in de reguliere auditronde zodat extra kosten zo veel mogelijk worden vermeden.

Het CCvD geeft een compliment aan de rapporteur (Klaas Boeder) voor de snelle verwerking van de reacties. Het CCvD bespreekt verder het volgende:

- De opzet van paragraaf 1.2 is verwarrend
- Kwaliteitsverklaring vervangen door certificaat
- De tekst sanctietabel in par 11.4 aanpassen
- Bijlagen 4 en 5 controleren op juistheid

Het voorgestelde overgangsbeleid geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Besluit:

- De tekst van de BRL ERB wordt vastgesteld met in achtneming van bovenstaande wijzigingen
- Het overgangsbeleid (invoeren per 1 januari 2013; einde overgangstermijn per 31 december 2013) wordt vastgesteld.

---

6. **Erkenningsregeling molenaars**

De Nederlandse Vereniging van Molenmakers wil het beheer over de door haar opgestelde erkenningsregeling overdragen aan de ERM. Het voorstel is om hier mee in te stemmen en de regeling in beheer te nemen. Tevens om aandachtspunten voor de doorontwikkeling van de regeling vast te stellen.

Het CCvD bespreekt het volgende:

- Het ontwikkelingsperspectief: in de toekomst een URL toevoegen die de

---

techniek van het molenmakersvak inhoudelijker beschrijft

- Auditprotocol waar mogelijk harmoniseren met andere auditprotocollen die ERM beheert
- De naam van de certificerende instelling (Hobéon) wordt regelmatig genoemd. Dit is niet toegestaan, anders kan de indruk ontstaan dat betrokkene een door ERM voorgeschreven instelling zou zijn
- Toepassingsgebied beter beschrijven: vermelden wat wordt bedoeld met molen (het gaat alleen om historische molens)
- Diverse tekstuele aanpassingen in hoofdstuk 1
- Par 5.2 lijkt te impliceren dat een situatie zonder vakbekwaam personeel mogelijk is
- Par 9.3 'laatste restauratieopvattingen van de RCE' is te onbepaald; verwijzen naar een specifiek document van de RCE.
- Bijlage 2 aanvullen en controleren op juistheid

Besluit:

- de BRL Erkende Molenmaker in beheer nemen
- de tekst vaststellen met in achtneming van bovenstaande wijzigingen

---

7. Kwaliteitseisen, BRIM en aanbestedingen

Doorgeschoven naar volgende vergadering

---

8. Voortgang projecten en activiteiten 2013

Doorgeschoven naar volgende vergadering.

Allen Suggesties per mail ter voorbereiding op de bespreking.

---

9. Informatie-uitwisseling / mededelingen

- De ERM Kwaliteitsstandaard is afgerond (met wijzigingen vastgesteld door ERM-bestuur)
- De BRL Voegbedrijven en zelfstandig werkende restauratievoegers is afgerond
- De URL voegwerk is afgerond
- Opstart project 'Handvatten opdrachtgeving' (projectplan en samenstelling bijgaand)
- De Vereniging Adviesbureaus Monumentenzorg (VAM) wil het beheer over de erkenningsregeling EMA overdragen aan de ERM.

---

10. Vergaderschema 2013

Het vergaderschema 2013 wordt vastgesteld:

- 13 maart
- 28 juni
- 4 oktober
- 29 november

Steeds van 9.30 tot 12.00 uur. De vergaderlocatie is Gouda, behalve 28 juni waarvoor een bijzondere locatie wordt gezocht.

---

11. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

Volgende vergadering 13 maart 2013, 9.30 – 12.00 uur in Gouda.